

Африка

Від найбагатшого континенту до найбідніших країн: парадокси
розвитку

ПАРАДОКС КОБАЛЬТУ

Ціна технологій

Смартфони, електромобілі, ноутбуки – усе це працює завдяки кобальту. Понад 70% світового видобутку припадає на ДР Конго.

Проте ця країна з ресурсами на трильйони доларів залишається однією з найбідніших у світі.

ЦІНА СВІТОВОГО ПРОГРЕСУ

- Демократична Республіка Конго є беззаперечним лідером з видобутку стратегічного металу — кобальту.
- Попри величезні статки, що генеруються на світовому ринку, місцеве населення живе в умовах крайньої бідності.
- Широко використовується небезпечна, ручна праця у тіньовому секторі, часто із залученням дітей.
- Корупція та відсутність інфраструктури не дозволяють країні конвертувати сировину у власний добробут.

КОНТИНЕНТ КОНТРАСТІВ

342МЛН

НА МЕЖІ ВИЖИВАННЯ

Вражаюча статистика

Сьогодні близько 80% усіх найбідніших людей світу проживають саме в Африці, особливо у її тропічній та пустельній частинах.

Парадокс полягає в тому, що континент володіє неосяжними покладами платини, алмазів, золота, нафти та урану. Чому ж ці ресурси не працюють на африканців?

ТІНЬ КОЛОНІАЛІЗМУ

Експлуатація материка

На початку ХХ століття майже вся Африка була поділена між європейськими імперіями. Метрополії ігнорували розвиток територій.

Головною метою було лише викачування ресурсів та експлуатація місцевого населення для потреб Європи.

ДРУГА СВІТОВА ВІЙНА

Кров за свободу Європи

Понад 1 мільйон африканців воювали на боці союзників у Другій світовій війні, захищаючи Францію та Британію від нацизму.

Ветерани сподівалися, що їхня жертва призведе до визнання їхніх прав та надання незалежності, проте зіткнулися з жорстким опором колонізаторів.

ЖОРСТОКА ДЕКОЛОНІЗАЦІЯ

Алжир (1954-1962)

Війна за незалежність проти Франції стала однією з найкривавіших. Париж кинув на придушення повстання до 500 000 солдатів, застосовуючи масові репресії. За різними оцінками, ця війна забрала життя від 400 000 до 1 мільйона алжирців.

Кенія (1952-1960)

Повстання Мау-Мау вимагало повалення британського колоніального режиму та повернення земель. У відповідь було розгорнуто масштабну каральну операцію. Близько 300 000 африканців загинули або пройшли через жорстокі концентраційні табори.

1960: РІК АФРИКИ

17

**ДЕРЖАВ ОТРИМАЛИ
НЕЗАЛЕЖНІСТЬ**

Зміна курсу

Усвідомивши, що колоніальні війни економічно виснажують Європу, британський та французький уряди змінили політику.

У 1960 році одразу 17 країн (Нігерія, Сенегал, Габон та ін.) отримали свободу. Проте молоді нації успадкували глибокі проблеми.

ШТУЧНІ КОРДОНИ

Міна уповільненої дії

Європейці креслили кордони колоній під лінійку, ігноруючи реальні межі проживання тисяч етнічних груп та релігій. Це заклало небезпечний фундамент для нескінченних громадянських воєн, сепаратизму та етнічних чисток у майбутньому.

ГРОМАДЯНСЬКІ ВІЙНИ

Судан: розкол держави

Перша велика війна Африки. Британці залишили владу арабо-мусульманській Півночі, яка почала нав'язувати свої порядки африкано-християнському Півдню.

Катастрофічні наслідки

Дві кровопролитні війни тривали десятиліттями, знищили понад 2 мільйони життів та завершилися розпадом країни і утворенням Південного Судану в 2011 році.

ХОЛОДНА ВІЙНА: АНГОЛА

Полігон наддержав

Після здобуття незалежності від Португалії у 1975 р., Ангола поринула у війну між прокомуністичним рухом МПЛА та націоналістами УНІТА.

Іноземне втручання

СРСР та Куба надіслали зброю і 50 тис. солдатів, тоді як США та ПАР підтримували іншу сторону. Війна тривала 27 років і зруйнувала економіку.

АФРИКАНСЬКА СВІТОВА ВІЙНА

Конфлікт у ДР Конго

Війна (1996-2003 рр.) втягнула 9 держав Африки та забрала понад 5 мільйонів життів. Це наймасштабніший конфлікт регіону.

Справжньою метою агресорів був не мир, а контроль над колосальними покладами кобальту, міді та алмазів.

РЕГІОНАЛЬНА СТРУКТУРА

Як макрорегіони Африки інтегровані у світову економіку

ПІВНІЧНА АФРИКА (МАГРИБ)

Енергоносії

Алжир та Лівія є потужними постачальниками нафти й природного газу, збудовано трубопроводи до Південної Європи.

Фосфорити

Марокко контролює до 2/3 світових запасів фосфоритів, які критично важливі для глобального виробництва добрив.

Туризм

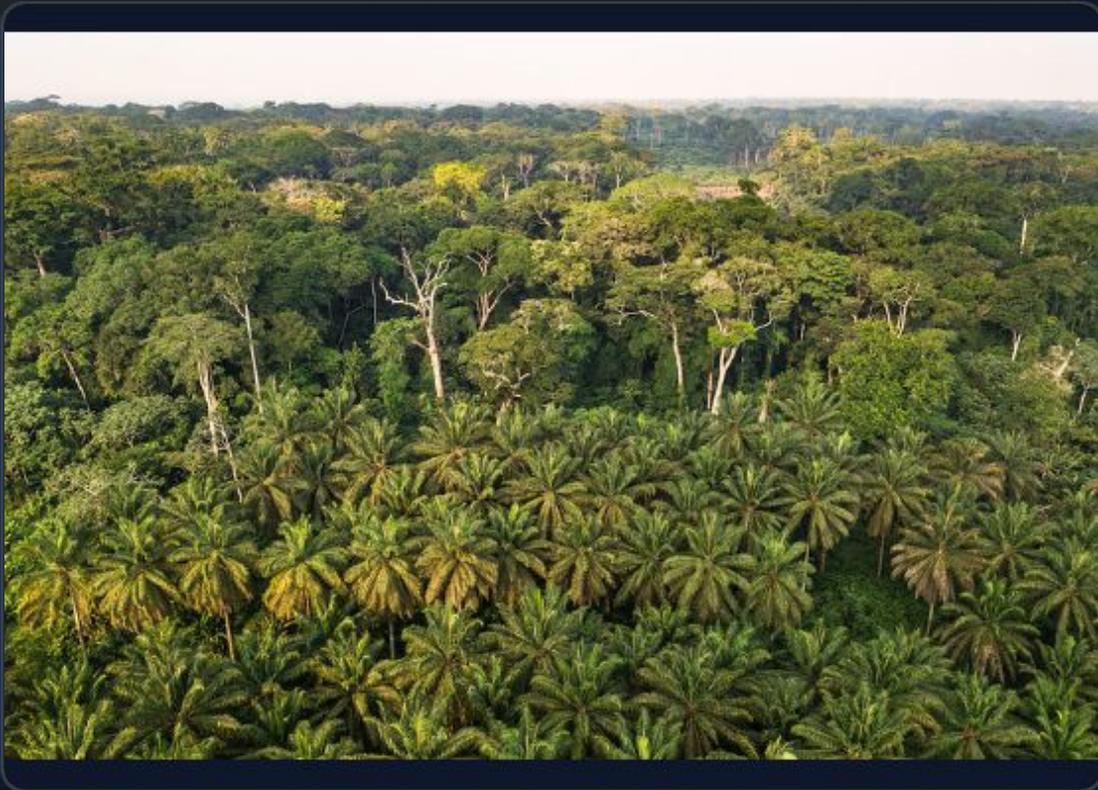
Туніс та Єгипет успішно монетизують свій клімат та багату історичну спадщину античності та Давнього Єгипту.

ЗАХІДНА АФРИКА

- Найнаселеніший регіон материка, який об'єднує 15 держав.
- Нігерія є демографічним гігантом та основним виробником нафти в регіоні, маючи значний вплив на економіку.
- Сільське господарство має плантаційний характер: Гана та Кот-д'Івуар є світовими лідерами з вирощування какао.
- Регіон страждає від політичної нестабільності, що гальмує розвиток транспортної інфраструктури.

 Oil extraction in West Africa

ЦЕНТРАЛЬНА АФРИКА

- "Серце" континенту, багате на непрохідні екваторіальні ліси та водні ресурси.
- Тут розташований знаменитий "Мідний пояс" (ДРК, Замбія), де зосереджені колосальні запаси міді та кобальту.
- Незважаючи на багатства, це найвідсталіший соціально-економічний регіон через постійні конфлікти.
- Внутрішньоконтинентальні країни (Чад, ЦАР) страждають через відсутність виходу до океану.

СХІДНА АФРИКА

Агроекспорт

Ефіопія та Кенія відомі на весь світ високоякісною кавою та чаєм.

Екотуризм

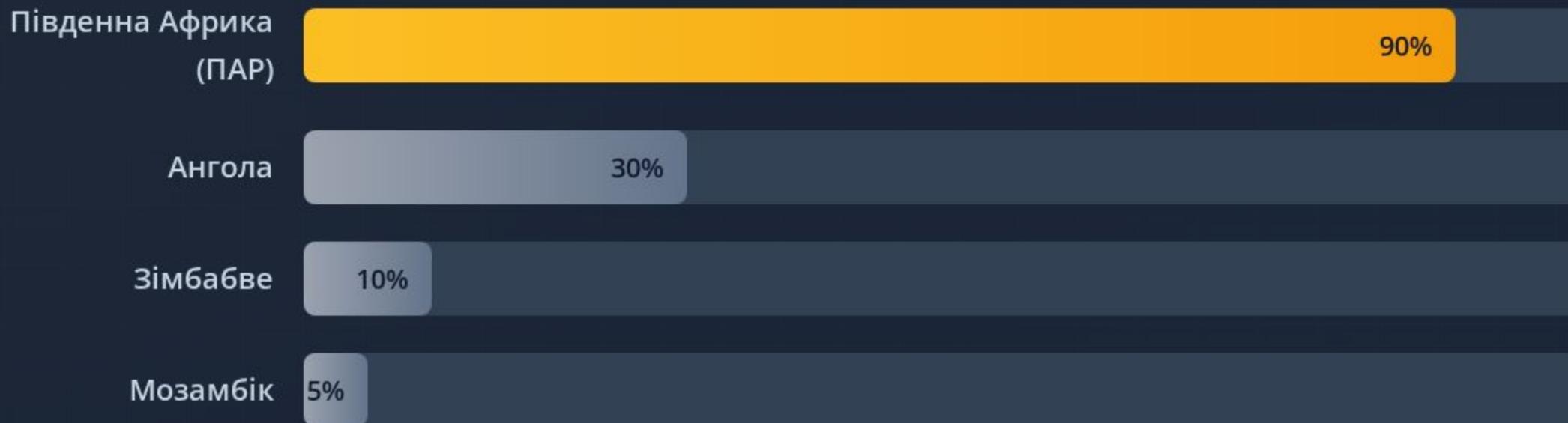
Кенія та Танзанія є світовими центрами організації сафарі в національних парках.

Природні дива

Ландшафти з найвищими вершинами (Кіліманджаро) приваблюють мандрівників.

ВВП: РОЛЬ ПАР

Південно-Африканська Республіка є економічним локомотивом регіону. Володіючи 62% світових запасів золота та лідируючи у видобутку платини й алмазів, ПАР виробляє левову частку ВВП усієї Південної Африки.

ТУРИСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ

 Victoria Falls Zimbabwe

Водоспад Вікторія

На кордоні Замбії та Зімбабве розташоване одне з найбільших природних чудес світу.

Курорт Сан-Сіті

ПАР розбудовує потужну інфраструктуру преміального відпочинку та розваг.

Збереження природи

Національні парки доводять, що екотуризм вигідніший за знищення ландшафтів.

РЕСУРСНЕ ПРОКЛЯТТЯ

Чому багаті надра не гарантують економічного
успіху

ЧОМУ РЕСУРСИ НЕ РЯТУЮТЬ?

Залежність

Експорт лише сировини робить країни вразливими до коливань цін на світових біржах. Впала ціна — почалася криза.

Відсутність переробки

Ресурси продаються сирими. Інфраструктура (залізниця, порти) побудована лише для того, щоб вивозити копалини, а не переробляти їх.

Корупція еліт

Лєвова частка прибутків осідає в кишенях диктаторів і йде на утримання армій для захисту їхньої влади від власного народу.

КЕЙС ЗІМБАБВЕ

Ціна некомпетентності

Колись Зімбабве була житницею регіону. У 2000 році диктатор Роберт Мугабе вирішив відібрати успішні ферми у білих поселенців.

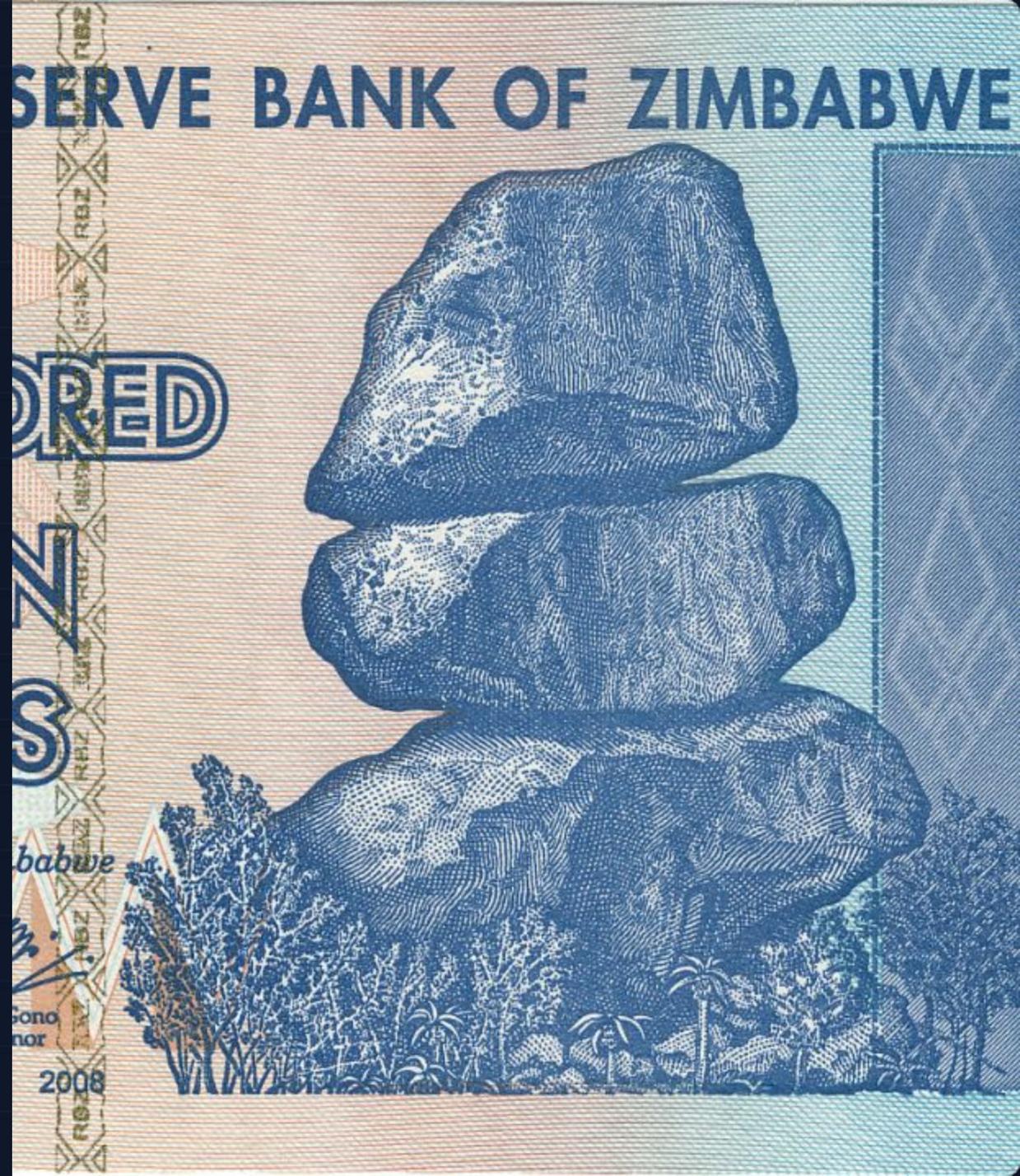
Ферми передали місцевим мешканцям без досвіду управління. Результатом стала гостра продовольча криза та падіння надходжень до бюджету.

ГІПЕРІНФЛЯЦІЯ

Економічний колапс

У 2008 році інфляція в Зімбабве сягнула 80 мільярдів відсотків. Уряд випустив банкноту номіналом 100 трильйонів доларів.

Це яскравий приклад того, як непродумана політика та масовий друк грошей знищують фінансову систему цілої держави.

НЕОКОЛООНІАЛІЗМ 2.0

Економічна експансія Китаю

Китай будує порти та дороги, але використовує своїх робітників і матеріали, не створюючи робочих місць для африканців.

Кредитна пастка: неспроможність виплатити борги змушує країни віддавати Китаю контроль над стратегічними родовищами.

Військово-політичний вплив РФ

Росія (зокрема через найманців) пропонує військовий захист диктаторським режимам в обмін на доступ до золота та урану.

РФ активно підтримує військові перевороти, посилюючи нестабільність і прикриваючись антизахідною пропагандою.

Запитання?

Дякую за увагу та інтерес до теми.